

१५०० माह नमः कृष्णाय ॥ कनकमय उवाच ॥ द्वापरे च सुमत्य ब्रह्मिण गतं हस्तिनापुरं
गन्तव्यं यत्तु तत्राद्या कनकमयमहावली ॥ १ ॥ द्वापरे च गमयति हि शिवः हस्तिनापुरं गतं
सुः कनकमयमहावली कान्तः गन्तव्यं यत्तु तत्राद्या कनकमयमहावली ॥ २ ॥ कथं विमानं नृपयनः
धर्मो यो नित्यं यत्तु विद्विज ॥ ३ ॥ सर्वं सर्वं हि तस्यार्थं कथं यत्तु तस्यमहावली ॥ ४ ॥ हं गन्तव्यं नृपयनः विद्विज

1. 540

नया के. यं सन्ध्यात् पश्याद गद्यवर्नः थग्लिस्वमहाकांठककुलं विस्तारयास्य. कंठ विज्ञा
यमाल् ॥ ॥ वं समायनउवाच ॥ ॥ ना रुन्यव श्रमिक थया गिनही जय ॥ ॥ कया सुर्व पव
वृन्दुर्दला सुर्वम् ॥ ॥ वृद्धादि ज स्वय ॥ ॥ सुर्वव द्राष्ट्रा सुहा धनिः विष्णुर्न व समायुक्ताः न वियुक्ता वि
नायक ॥ ॥ तथा जह तीर्गं धं उाः कलवना तथा हि तं गम द्राष्ट्रा गम ॥ ॥ ॥ सुर्ववनस्य तीत नारव

[illegible]

याद थथिदः नालदम मिश्रतः जकस्यत् विक्रादावः ॥ कृष्णनमः कालयादाव च किनेर्येकात्र ॥ ॥
नालदउ वाय ॥ देव क्षतिकलानामः वृद्धा विष्णुमहेश्वर ॥ यथि किल समानाकाः नह नानह विष्णुति ॥ ५ ॥
॥ हउद्रा विष्णु महेश्वरः धर्म सानसु यथि किल वसमानः साका मद्रुः श्याववाढमद्रुः रुयिवमद्रुः ॥ ॥
॥ दयाववाढमद्रुः ॥ सत्यवादि जितकोत्साधर्म सीलयवहर्त न सत्यसत्यं समाना सिधर्मयुग्म

मिहिल ॥ ५ ॥ गायिकाकाः अनसाः सत्यः द्राकः कोषयलयः सदाद धर्मसचिदन्वः यसुः समाः
नसत्यः सूनमद्रुः गायिकाकाः धर्मयायुः यथादयुः यथि किल ॥ ॥ वनस्पतिवहनिचन्द्राः वलाचन
बलिस्तथा ननधायस्यमाः सताः समाद द्युगयुग ॥ ७ ॥ वनस्पतिवहनिचन्द्राः वलाचन
लाकाः वलाचननाकाः धर्मयुगयुगः अवतलशवः धलाकायनिर्हः सत्यः यथि किल

लया सुमानमद्ः थथनालदनः देवसहा सुहार्त ॥ १७ ॥ एवं कृत्वा तन्वा वाक् ॥ १८ ॥ पितृ भर्तु विना केनः
लयेन यत्ना मिमम पृथग्य विद्विल ॥ १९ ॥ यत्नं धर्मन तयावः अतिहं देवमोः आनन्द यादवः गम्य निलय
न ऊ कायः श्रियं किल याला क्र सः सानवलायकाव ॥ २० ॥ विविठ धर्मव क्र मः आगता साम हि नदुः
॥ निर्मलताल नरु दुःलाकाप्रतिय विद्विल ॥ २१ ॥ विविठ धर्मथलः ला क्र सः पु श्वि मगुल सः ॥ २२ ॥

थथिताका मद्ः महातान नरु दु धूनकावः आनन्द नश्रु म धय रू यादयात ॥ २३ ॥ धर्मया अल नृप न
युता अं निलि कि तं उर्च हा देवला के मः प्राफं चरु सिनायल ॥ २४ ॥ अश्रम धयाः आसं ह तः धर्मयलुन
लव रुया व ऊन थय विद्विल या ववहान साय ध कावः रु सिनाय लिबान ॥ २५ ॥ अ बला क्रं य लि सर्व
दाल दाल तिष्ठ ति निर्मन विपुल लु वः सु प्रिय दर्शन ॥ २६ ॥ धर्मन थ दलयाः दान स्यादः ताना नि

मन्त्रलाकः समस्तं तव तव आदित्यं त्रिं ॥ ॥ तुवलमन्त्रलाकः सः सः सालवद्वत्तान फ कचिनव
र्क्षनाः अग्नि का ठि सुभायमा ॥ ११ ॥ वाधुलनपत्राः हवनसः मन्त्रलाकः सः सः सालसः थथिदद सुमः
मखादाः पकावः पर्मनः अनन्दन साला ॥ ॥ तयका पुनवर्क्षनाः अग्नि का ठि सुभायमा । पुनमाः
स्यसमाश्ना ठिः सूर्य का ठि सुमयहा ॥ १२ ॥ थथिदद सल का त्रथथकः का ठि अग्नि या वा सः पूर्णः

चन्द्रमाथकः का ठि सूर्य लवथतत ॥ ॥ तारु दाल म् संप्राकः पुतिहाल म्ः यृचर्तः कस्यतः हवनः
शुद्धः देवाकत ताव विर ॥ १३ ॥ य पिठिलः या दाल पाल सः अन केन वा दावः पर्मन दात्रया कदः
ना ॥ थच सुयाँ कैं हि द पक ॥ ॥ पूर्ण लाल दर्ज म्ः सर्वश म् विष्मल दाः तारु दाल म् तथनः पुति
हाल पुमा दया ॥ १४ ॥ दाल पालन लालः आमा वा स्य र्द्र २ अ न कः दान विस्म आद का या चः सः

समस्तविशालिक न्यायनिति भल कृमा ऊः ५कः दालपालन फलालः थ स्वा हिम सुन तो याव पालाः
 ॥ ॥ हिम सुन उ वाया कृतावाः आगता थ न कृतावाः कृत्मा गम। याति न वन जानातिः यृषि छिल स्र
 म दिल ॥ १५॥ उला कृ मय विश्र ताः ५म य उ स्र म दिल क स्र ल वन जाना मिः ना ऊ दाल समागता ॥ १६॥
 ॥ हिम स्र न पलाः जं य या तुलः माना व माः ७१ यृषि छिल महा ता कृया ता कृ ग थ म स्र याः स्र गृ म थ्र पा म

लसंगलककिरुः ५ र्मयाकयः य विठितः थथिद द्वायाचु सचु कालन नः मस्यकावः विचालमया
 हवयाः लाऊ द्वाल सगथवयाः ५ र्कः वृ कोदलन ५ त्ता ॥ ॥ चभुलुउवाय ॥ ॥ लिह दथाऊ नाना भिद्यः
 शंभु ॥ ॥ शृवद्वादश ॥ दातलादानशदस्य ॥ ॥ लाऊ चवतावल ॥ १० ॥ ॥ जूळीति सह मात्मः वा कून स्यदिन पि
 नतुं ऊतकया ॥ ॥ य विठिल ह्यमभिल ॥ ॥ ॥ लिहया सदथाऊ न चिन्न नायदताः मध्यया सदः

किमनथाकनन तायद ताः दातान दानया दाशदः त्रिलोकसंतायद ता ॥ ॥ हिमसनन पलाः गम द्वाया
दालसचय आदाल ॥ ६ ००० ॥ म पिठानः वा द्वाकनः नित्यं नित्यः लयाथाल सहाकनया चकवः मचनः वा
गमकाथः ५ मायदार्थ विस्रयाद द्वायाचु पक ॥ ॥ हीमसनउवाच ॥ वा द्वाकन कृत्रिया वल्यः ३२ डाशेव
चरुर्थक ॥ ७ नां वल्यं हिनस्यः कथं दर्शन किहवतु ॥ १८ ॥ वा द्वाकनः कृत्रिवल्यः ३२ दः थयताः ३३ तवाहिकनः
नि

मवयाखालच साय ॥ ॥ बाभुलसाम्दर्वद द्वाः सुविर्मातिदिवाकलायदि संताखनार्थवः सवतामानमा
चलर ॥ १० ॥ हिमसनन पलाः बाभुलयाखाल सायानः ३३ सार्थसायानरुनिवविठरुयः बाभुलवसं
ताखनायाकायाः स्नानः यादानरुनिवविठरुयीवपक ॥ ॥ बाभुलउवाच ॥ मक्त्वयामा ३३ समकः सुखः
इशखसमानमा वल्य ३३ दिशमकत्वः कथं वल्यं चरुर्थवतु ॥ २१ ॥ लाहि ३३ लिउथः सुखः दुखउथः व

ॐ त्रिउत्थः गायताका त शर्षकः चाक्षुलन हिमसुनरा ॥ ॥ चाक्षुलन उवाच ॥ निन्दक विहृनः
वः किं वदुदुग्र सागिनी ॥ चाक्षुलन कृत चाक्षुलनया ति चाक्षुलनयन ॥ २२ ॥ चाक्षुलन पालाः निदाया कदू ॥
चाक्षुलनया कदूः यादलमसवदूः दामसलो हि दूः थय दूः कृत चाक्षुलनयनः दा दू दू का ति ॥
चाक्षुलनया ॥ ऊ गाय चाक्षुलन पालाः चाक्षुलनया कदू मरु का का माः चाक्षुलनया कर्म मया दा ॥ ॥

ति सप्रचव थाय सव दाय सपलाम् स्त ॥ क्रिया दिन स्य का विद्या सायि चाक्षुलन उवाच ॥ २३ ॥ सा पाला
मया कः व्री दू वा दू नः व दम सवदूः किला कर्म दिन दूः थ दू थ का चाक्षुलनः ऊ गाय चाक्षुलन पालाः
चाक्षुलन उवाच ॥ दल सुवि विनरा क पादा पुद्गा ह्यन विना ॥ जद दव ग विन्द सायि चाक्षुलन उवाच ॥
॥ २४ ॥ चाक्षुलन पालाः वामव स ज्ञव दूः र ति म ति स ज्ञनन व दूः क दू या रालम सा स्य ज्ञनन

वक्रः थुक्रः थुकाः या बुलः ऊगः थया दालः थया थक ॥ ॥ या बुलः उवाच ॥ कविलः खिलः या लनः वक्रः लीगः
मलनयः । वक्रः कलः विचालनः समूडनः कं वक्रः ॥ २५ ॥ कविलः सामा इदः नादः कलः वक्रः लीवः प्रसंगः
कक्रः वक्रः कलः वक्रः विचालया कक्रः थुक्रः कलः वक्रः वानिवः थुक्रः थुकाः बाबुलः ऊक्रः या बाबुलः
लपः थया थक ॥ या बुलः न उवाच ॥ कलः नाशः मनेः थः मनेः हः वक्रः ऊनीः उदकः वासुलः विलाः

मां सु
रुद्रः लमां सुहृदः ॥ २७ ॥ सिकयात्राः साः दानकः वक्रः सिकदया वक्रः लज्जनवः कलः नयाग्रः लिङ्गः
रुद्रः लानः सा थवः डारुद्रः थुक्रः थुकाः बाबुलः ऊक्रः या बाबुलः ॥ ॥ मधुमः हि कलः मकः वनः लज्जितः वक्रः थयः
रुद्रः लमां सुहृदः पि विचालनः सा विचालनः उवाच ॥ २८ ॥ कलः वक्रः थलः निवनः थुक्रः कलः वनः समितः वक्रः
सायायाः सुवालः नाशः मनेः कवक्रः सावावः मामः रुद्रः थुकाः बाबुलः थयः ॥ मातलः पि तलः वक्रः वक्रः

इर्वल वृद्धता। शुश्रू मानक्रियात्पुंः सायिवागुलउवाय न ॥२६॥ मामववृद्धल ६ आथक्रिधि
कामनशुश्रू मामयाकः थक्रा थु का वागुल ॥ ॥ गमपनंरुमावैव. प्रायं र्वउलार्थकं। वि
• द्यायि क्रियतंयन सायिवागुलउवाय न ॥२६॥ सायायासवालः लाखमनानकवक्राः वागुलउवाय
नयावागुल ॥ विवाहीयय. आवतिः हलआचकुलंगना ॥ विनादधयसित्वाणि सायिवागुलउवाय न

॥३०॥ विवाहायादतयामीकुलवन्तः दामनमदयकैः तालतावकक्राः थक्रा थु का वागुल ॥ ॥ प्रकति
दयाहार्यः भकगृहनयालयरु। कलवक्राः भकगृकैः सायिवागुलउवाय न ॥३१॥ मीनक्रासाभिचक्रा
ः चक्राचक्रायावकावतवक्राः चक्रादाममदयकैः तालतवक्राः थक्रा थु का वागुल ॥ ॥ इलआनिपलः
कानि जतिथगृहमागता ॥ सायिदुकंयहाकथः सायिवागुलउवाय न ॥३२॥ तायालनः ववक्राजतिः
थः च सतयावः जतीथयातामविमः थमनमाववावक्राः थक्रा थु का वागुल ॥ ॥ आतामनदाता

लायति मच्छकैः। निला सायिकुति र्भनः सायी वागुल उवाय न ॥३३॥ जासा नय कावुं ^{नव}काः दातानः लिः
थः निला सायाच का वः म विवकाः थथ का वागुल ॥ ॥ जू र्छमीः नवमीः मासः नाति र्कः च गार्ध्वी ॥१॥
जामह त्यामहायायैः। सायि वागुल उवाय न ॥३४॥ कृ सला आलाय भ स दव मि साः प्र स ग या
ककाः आमः रु आ अतिः थका थू का वा दाल भय ॥ ॥ द किताः का क वागुलः यश्च वागुल गद्दह

१०

मन्व्या काय वागुल निन्दक ॥३५॥ य कि स का ख वागुलः य स स ग ५ वागुलः मन्व्या सः क ५ वा
गुलः थ या सिनः वागुल निन्दक काः या क काः वागुलः ऊ वागुल या के ऊ म आ का का याः वागुल या
क का म या दा ॥ कृ कृ नि दाल पालः य पि छिल या के ५ काः वागुल कृ काः दाल स च द द वः न या
ला द वि का कृ न ५ का ॥ थ दे दा व ही म स न नः थ सा स ल भ व लाल पा वः य पि छिल या के वा दाः

वःहीमभननं नापयात ॥हमहालाऊयुषि किलःकुं दालसखादवागुलनःनानासुखवादिखाः
झाकःकुलपालमनःनापालायिवःलानायातादनका मा ममद ॥युक्ता न आत्मज्ञानसुताःआज्ञानायाना
शनकुं दाखनभर्कःहिमभननयुषि किलमहात्राकाया अंगुत्तं नापयात ॥ ॥युषि किल उवाच ॥हिः
मभनामहं वाहा किमर्थं जागर्तुं यातुं किं कार्यं नाम तसु तं ता वाक्कं निवदयत् ॥३७॥युषि किल न हि

११

मभननहाताःज्यहिमं नमहावाकुलःअथ नावयाःआमायाखाहका नाःआमायानामकुःकु याका
लननभ नावयाः५ कावदकाःहीमभननउवाच ॥ ॥नृनाऊन्भवतु आदहं कथयाम्यहं ॥बाहुनः
जागर्तुं दालयथावाक्कं निवदयत् ॥३८॥अनकवा अमयंकुला नमा तस्यमहात्मनः।अतिथिजागताः
वाल ऊ निविद्यानलापिय ॥३९॥हमहालाऊविं कुलःवर्तुं कतनं कुनःगथअनह्लाताःअथ ऊः

न हूं नाययायः जून कवद विवा दया राज्ञाकः थ द्वा महात्म्या तनम स्यालः दाल सखाद अति थ अति
विद्याव कथ थि द्वा वानं वालनम स्याल या यथा ग्य धर्कः हीम सनन दाला ॥ ॥ य वि ढील उ वाच ॥ ॥
ब्रह्म ब्रह्मिष्ठ ब्रह्म सत्व वाक्कः व कादलः वायु पृथु कित कनः धर्म स्या हीम मनय ॥ ३९ ॥ किं दृष्टाति
मन्मथाः सर्वं धाम विहाल दः दाल तिष्ठ ति वाञ्छुल किं य पस्य व कादल ॥ ४० ॥ य हीम सनन पुन

१२

ब्रह्म ब्रह्म ब्रह्म सत्व वाक्कः व कादलः वायु पृथु कित कनः धर्म स्या हीम मनय ॥ ३९ ॥ किं दृष्टाति
मन्मथाः सर्वं धाम विहाल दः दाल तिष्ठ ति वाञ्छुल किं य पस्य व कादल ॥ ४० ॥ य हीम सनन पुन
ब्रह्म ब्रह्म ब्रह्म सत्व वाक्कः व कादलः वायु पृथु कित कनः धर्म स्या हीम मनय ॥ ३९ ॥ किं दृष्टाति
मन्मथाः सर्वं धाम विहाल दः दाल तिष्ठ ति वाञ्छुल किं य पस्य व कादल ॥ ४० ॥ य हीम सनन पुन
ब्रह्म ब्रह्म ब्रह्म सत्व वाक्कः व कादलः वायु पृथु कित कनः धर्म स्या हीम मनय ॥ ३९ ॥ किं दृष्टाति
मन्मथाः सर्वं धाम विहाल दः दाल तिष्ठ ति वाञ्छुल किं य पस्य व कादल ॥ ४० ॥ य हीम सनन पुन

लिः वा बुद्धिः या यकर्मणि ज्ञेयं दानं कंच कथं तस्यैव ह ग न ॥ ४२ ॥ इति किल न काला मभा
मथानं क्वच जाभा या अतमसा यातः कृता दानं थकाः थथि दया भुलः दाल स ग भवत ५ क ॥ ॥ हीमः
सननड वाच ॥ अतिथ जाग ता दाल किं कल तस्यैव च सि। यथा ग क त थ दानं यद्गु ५ विधीयते
॥ ४३ ॥ न तस्य दर्शनं तस्यैव त्वानं व क दाचन। महात्मा महात्मानं सत्य सत्यनला धिय ॥ ४४ ॥ हीम संन

कालाः सनला धियः दाल स अतिथः वया वधादः थ कया कलनी विचाल द्यायः थमरु का दान यायः
जुष्टमयं च थिद स व व ॥ थ कयल मगलनं मसा दाः थया थिं सत्य वा दिखा दनं म व्या दा माहा तय थ
द दूग निथः तव पाद आत्मा थया निश्चय निश्चय कन स या ॥ ॥ इति किल उवाच ॥ कल त आग ता द
लं कृता वा ग रु माग ता। मभा तं द दयं वाक्कं त ता वाक्कं निव दयं ॥ ४५ ॥ जय हीम संन सवल नावः

गद्य कुन माल का दे दा व अ क न का दा म कं : रु वि छिल या खा ली म स न न ॥ ४३ ॥ वा गु ल या क म या
 व : वा गु ल उ : रु वि छिल उ : ना या ला न क ला : ग म द ल या द व न : रु वि छिल त या व : रु छिल या : क या या :
 गु ल न खा दा व : ज ति ह र्म मा न या दा ला ला ॥ वा गु ल उ दा च ॥ ला का व धू मा : ॥ ज व प्प नां ला का च रु ज व
 रु मा यि ता मा ता गु ल् ल मं य गु ल् ल नां च त था गु ल् ॥ ४३ ॥ मा म व द् म द् मा या : मा म व द् मा : मि स्वा न

१४

द् मा या मि स्वां ता का : गु ल् म द् मा या : गु ल् त व स्य ॥ ॥ द् व ल स्य व ना ला का : व ना नां लु दि त व लं । म् र्स्व
 स्य क ल भा क्त लं : ज् म तं त क्क ला व ल ॥ ४४ ॥ वा गु ल न ध ला : व ल म द् मा या व ल ला का : वा ल क या व ल स्य
 य : म् र्स्व या क ल ल न म वा म् : स्य या व ल रु ॥ स्वा क्क या ॥ ॥ वा ला नां ला द न र्च व : व स्य या वं व ल व ल य कि मां
 व ल मा का णं : मि न स्य उ द कं व लं ॥ ४५ ॥ वा ल मं या व ल स्वा थ : व स्य या व र्च व ल रु य : य कि या व ल ज का

७७:८ दायाव ना स हः प र्म याव ह सः ह पा लु लाजाया काय दं कुद ॥ ॥ जा सा विं म य वि तं क ष
 र्थ कृ त रा ऊ नं । इ र्व ल दी य त दानं स रु लं पा लु न द नं ॥ ४२ ॥ ॐ न ॥ मृ स दाः व य का व न त याः प त्याः
 त का व व व क्क म थानं न क त व पृ ल्धः इ र्व ल या ताः दान वि य स रु ल ह स ॥ ॥ अ प र्व दी य त दानं । ज्ना थ पि नुः
 सं क्क लः का ठि य रू रु ल न ह ह ॥ ५० ॥ ॐ प वा हि क्का या ताः दान वि यः प क्क म या क क्क म हा द व प क्का या

15

यः ज्ना थ क्का या ता पि नु थ य कः का ठि य रु या दा या रु ल हा क ॥ ॥ वा दा ल उं वा व ॥ हा मि तं ज क न र्व व क थि न
 च ऊ ना र्द न । अ थ वा रु ल दा त अं ला ठि क लू न ता वि य ॥ ५१ ॥ ॥ ७१ म हा द वः वि रु न क्का स ग याः अ थ वा यः
 क्क या रु ल वि रु लाः अ थ वा स ठा म् रु नः न य ला व ॥ ॥ इ ल अ नि य न सा नि ज्ति थ ग रु मा ग ता ॥
 त स्य हा ग्ग य य त्ते न ज्नी थ स्र स द ग मा ॥ ५२ ॥ त पि न क थ ना व या भ व या द्ध स स दा दः ज्ति थ रु यि वः

[illegible]

हीमसनया के पलाः थ ढ दा वः इ वि छिन्न नला का र्वाः वा गुलया केः हीमसननला ॥ वा गुल उ व म
ज्वयानादिका र्वा व कन्द मूल रु लानित । तथा च सू सू वि प्रा प्रा ज्ति र्थ स र्ग दायक ॥ १४ ॥ ज्व आ विन
लय दार्भः रुः णः कः ० नः स सा व साः सू वि व म्ः ज्ति थ या ता वि या न स र्ग दायक ॥ ॥ ज्ति थ दाल ति कः
कि ज्म ७८ रु म्हा रु न उ द के वा सू ला पी ला र्वा रा मां स रु क य ॥ १५ ॥ ज्ति थ दाल स न या व थ म

जुन्ननलसाः शांतां सर्वदत्तः नास्व नानसाथवत् ॥ ॥ जूतीथविमृश्वं किं विमृश्वयिह देवताः
॥ काठियूजाविनम्य निःवृद्धहृत्वायदयद ॥ ७७ ॥ जूतिथविमृश्वयादानः पिहलाकविमृश्वइ
यः काठियूजायातसां मूलनदः यलागतलललल वृद्धहृत्वाला ॥ ॥ देवार्जनं तावदिनं सत्
दिनः दयास्तथाः वीनाजूतिथयः नः पूज्य सर्वं उ निमूलं ॥ ७८ ॥ श्रीला वायिच चण्डालाः शांतामि

उद्यातक। वासुदेवसमाधितिः जूतिथसर्गसंक्रमा ॥ ७९ ॥ ताव नदृष्ट्या देवपूजाः स नम इष्टा
यादयाः जूतिथजूत्यागतनदृष्ट्यायः स नमस्तथायसंः पूज्ययानिमूलः इष्टकलसांः स इष्टकलसां
मामववृत्तकावशादृष्टकलसांः जूतिथद्वालसववृष्टाः शानालायनवउतिः थर्द्धजूथनसर्गः।
वानमि ॥ ॥ नगसचण्डहृत्वाथः नद्यायमूलननगं जूतिथयस्यदृष्ट्यातीर्थज्ञानरुत्तनहृत्वा ॥ ८० ॥

मनु विनकु तं नन ॥ अर्द्धव निल विना । अ इ व नि च य क न्या । द ह न स फ म क र ॥ ७० ॥ न न स न स
जु ध वा ति र्थ स ॥ अर्द्ध अ ति थ र वा न वा व ॥ ति र्थ स ॥ स्नान या द्या या क ल ला क ॥ म नु वि ना न ॥ अर्द्ध वि वि या
य द्वा ह म न वि ना न वि न्थ या य ॥ अ इ म क र व द्वा मि हा थ न न ॥ स ग लि क र ह स या वि न ॥ ॥ न क री वा थ
मा क्का ला ॥ स नि वा स्य न स क ल ॥ अर्द्ध म प वि न्थ व स ॥ क न क या न न स अ ति ॥ ७१ ॥ ॥

नवचाः लुतिः शिवाशुलसांः श्वाशुलसांः ज्ञसाभयमाः ज्ञवनः ह्याथालासः हावयकानसमसंशुद्ध
 रुयुः श्वाशुलयाकककावः हशुलसाकावः रुषिक्किलनआदसदयकलाः ॥ ॥ रुषिक्किलनउवा
 च ॥ कथंउल्यद्रतधर्माः प्रवहन्तः कथंचथायातधर्माः क्राधधर्माविनस्यति ॥ ७२ ॥ गत्यधर्माश्रयः
 गत्यनधर्माहिलनचानिवः गत्यधर्मातयः गत्यधर्माश्रयः ॥ ॥ सत्यउल्यद्रतधर्मादयाधर्माप्रवहन्तः

त। कमायां अयत्त धर्मकाध धर्मवीन ह्यति ॥ ७३ ॥ ननु लंके वंलं ॥ न ह्यलः सत्यन धर्मदयः दयास
धर्मदयः काधर्मे न धर्मस्य ॥ ॥ रुषिष्ठिल उवाच ॥ कावामि तु तं कालं यः दल यः कावामि तु तका १२
लक कावामि तु प्रदलयः कावामि तु त कालक ॥ ७४ ॥ यल दसयामि तु रुः च या मी तु न सु लागयामि
तु रुः यल लागयामि तु ॥ ॥ विआ प्र वासिनामि तुः लायामि तु गम्य च। अहल ह्यमपं मि तुं यल सु ॥ ॥

॥ ७५ ॥ यल दसयामि तु विआ च या मि तु मुः लागया वा सलः मल नयामि तु काल धर्मा ॥ ॥ रुषिष्ठिल उवा
च ॥ कथं उत्थ धनं सुति कथं सुति नि वेदयत् ॥ ॥ गथ कल्यान रुयः गथ कल्यान कादय कः च न कल्यान रुः
यः गथ कल्यान चानि ॥ ॥ अतिथ उवाच ॥ वृक्षान कल्यादय कनाः उक्षान कल्या विनाः वृक्षाम्या कलाक
यार्क कल्यान अथग कल्या नाना ॥ ॥ रुषिष्ठिल उवाच ॥ चन्द्र पर्व कथं पूज्यः कः पूज्य न विस्तु थाः कथं ति

र्थप्रसंगन कथं पुष्पलवी सुधा ॥७५॥ चन्द्रग्रहस्याः चू पुष्पः सूर्यग्रहस्याः चू पुष्पः तिर्थयात्रायां गन्धर्व
पुष्पः चू पुष्पः पर्वगन्धर्व ॥ ॥ अतिथि उवाच ॥ चन्द्रपर्वलक पुष्पः वगलक ल विसृज्य काठि तिर्थप्रसंगनः २०
गहलक सहस्रक ॥७६॥ चन्द्रग्रहस्यालक १ पुष्पः सूर्यग्रहस्यालक १ पुष्पः तिर्थयात्रायां काठि पुष्पः
चू पुष्पः पर्वगन्धर्व ॥ ॥ इति किल उवाच ॥ किं पुष्पयमनात्मानं गंगामा न च किं रुत गया विष्णु प्रदानं च ॥

म
गामत्यां विनिमय ॥७७॥ अमनात्मानयात्रायां चू पुष्पः गामतिरुत्मानयात्रायां चू पुष्पः गयासविंशुथयाया
चू पुष्पः ॥ ॥ अतिथि उवाच ॥ बालानत्यां च महयन् यदि आत्मा च निर्मल ॥ ज्यायिदप्रदानपिह स्वर्ग प्रयच्छतिः
॥७८॥ पूर्वचक्रियत आर्दुःत्रिफलवतिकाठिष्ण गामत्याम विमात्रु च स्वर्गला कप्रयच्छति ॥ ७९ ॥
मानसीसः महापुष्पः आत्मा निर्मल इति साः गयासविद ० मानः पिहला क स्वर्गवनि

वः यर्कुः या दा वः शुद्र या दानः का ठि प्र कालनः ह कि रुलाः गाम ति या निल सः हाम या दान स्वर्ग
वानः ॥ रु पि ठिल उ वा च ॥ य स्य पि त ग ह ना स्ति मा न ना मि न र्थ व च । रा न ह णि क थ र्थ वः स्र वंग
ति ग ह य हा ॥ १२ ॥ रा मा यां च सु मा म व व म द सः द दा कि जाः क ह न ताः द ल च स्र र व ग थ द य
ज ति थ उ वा च ॥ व डि मा ता पि ता य स्यः पि ता क्ता मे यः म य मा य लः द मा स हा द लं य स्यः स्र र वं ऽम कि ग ह ह व र्

॥ १३ ॥ मा म म द्वा याः मा म व दिः व व म द्वा याः व व द्वा नः द दा कि जा म द्वा याः द दां कि जाः क मा च या स
स्व का म ल ॥ ॥ रु पि ठिल उ वा च ॥ क न क र्म म हा द्वा र्थं क न क र्म म हा स्र र वं । क न क र्म ल व द्वा र्थः क न क
र्म प्र व लं न ॥ १४ ॥ क र्म न म हा द्वा र्थं क र्म न म हा स्र र वी रु ला च्छ क र्म न ग र्ध वा स र्थं क र्म न
रा च्छ क र्म न उ थ उ थ वा ल व ल ॥ ॥ ज ति थ उ वा च ॥ द व प्र जा न क र्थं वः न न य म हा द्वा र्थं ज न दान नः

कतव्यं तनगर्वं पुन ॥ १३ ॥ वदता वमदयानद्विहृताः अत्र दानमया दानः द्विहृताः यलकी यल
 धनकमानगर्वं वास्तव्यमाला ॥ ॥ रुषिष्ठिल उवाच ॥ कतिर्जगलमाकालं कति गगनतालका कथमः ॥ २२
 यत्रियाभाला कतिहृत्तवसं वला ॥ १४ ॥ आकाशगाला गूढताः नगतिगुली दताः मय्यंगुतिदता
 यथिरुमकुदता ॥ अतिथ उवाच ॥ चहता कुलमाकालं दया गगनतालका दसुभवद्वं नमः ॥

आकाशगूढयवसुधला ॥ १५ ॥ आकाशयला गलदताः नगतिनगलदताः मय्यनवागच कागुलि किः
 आलादताः यथासाकल्यादता ॥ ॥ रुषिष्ठिल उवाच ॥ तद्वलयदिवाकव्यः पितायस्य कुमालिका रुहिः
 वाक्कं दंष्ट्राः तस्य दहसमहवा ॥ १६ ॥ आकाशयामातः मदताः वदता स्वराज्याः शालीननश
 लाः यथासाकल्यादता ॥ ॥ अतिथ उवाच ॥ तिलमथयथा नैल का दम अकु तासनं दग्गम अष्ट तं च वः

क्रान्त्यवसक्तिवति ॥ १२ ॥ लमलसखकनगथदत्तः सितः सितः सितः सितः सितः सितः
धलगत्यनाः थथलननहला ॥ ॥ रुषिधिलउवाच ॥ जतिकार्यम् वलायः देवजतिथयाहवराज
हैलं यक्रमीद जतिथस्यगृहमम ॥ ६० ॥ लमयादावनसजतिथदवश्यः ऊनचूयजायाययाग्नः
खवाऊचुनथनकाववरा ॥ जतिथउवाच ॥ नखत्युर्वमयं हाकाकदालाकेशकनललाऊगहनहाक

२३

अंकारार्थविवर्जित ॥ ६१ ॥ कवाचुनकमनयाः गलनंमवयाकंमनयाः विस्वनः लाजायाऊ
समनयाः ऊल्लगिनमस्वः मनयानदासमद् ॥ ॥ रुषिधिलउवाच ॥ कनदायनहाकयं विनांदासव
विवर्जितं । सहस्रमिज्जथलीनां कुंकुतचगृहमम ॥ ६२ ॥ ऊकचूदास्वनमनयाः विनादासगथः
मनयूः चयआदालपमिनहायतवचूनगथमनया ॥ जतिथउवाच ॥ लाहृमभाहितमाया नवति

वृत्ति लावना ॥ १ ॥ सा क्रमा हितं माया सत्यं सत्यं नला विव ॥ २ ॥ साह मायान मा हाया का तलाः लाव स्या दमा
 मान सृष्टि म श्रवा ताल संजृम्भ नया कः ह म हा ला ऊः निश्चय निश्चय न थ रवा सत्य थ कं ॥ ॥ वाञ्छु ल उ वा च ॥
 लाजा यतिगृहं धीलः विख स्या द सभा यमा । सा प्रगमां सह कं न व ना ऊ यतिगृहं ॥ ६४ ॥ लाजा या यतिगृ
 ह म हा ऊ धीलः य स्या सर्व द थः कायया लान म हि दः लाजा या यतिगृह क म महिं ॥ ॥ न द्या ना ऊ

२४

धृ
 श्रीम
 सिय

रता म उं पा य य न यं ह । तं स्या वृत्ता ऊ न वि प्रा ग्रा क म कु म स्र अति ॥ ६५ ॥ द स स्या न सभा स ति
 द स व त्रि सभा थ ऊ । द स थ ऊ सभा वं अ द स व थ सभा न य ॥ ६६ ॥ न दि द का म दा व स म् दु व ना ५
 थ थं स म रुः पा य म् दा वः लाजा या क वः थ या नि मि लि नः ऊ न अ व्र मन याः प मि न म नु न किं नु वान क रू व
 ऊ न म रु या ॥ शिवा १० अ ना लि च्छु क्का उ तिः अ ना लि १० क्काः मि स च्छु क्का उ तिः मि स १० क्का व व थ च्छु क्का

॥ १ ॥

२३ न मा सि द धि ६ ८ ६ या य य कि ब्रु वि मा ॥ १ ॥

वडतिः वेङ्ग १० क्रावः नाका च क्रावडति ॥ ॥ अति वयसं दिव्यं संकाना सर्वनयति गता न च गच्छेत् ॥
सर्वनयति तावना ॥ ६० ॥ गता सहस्रविप्रयो मधुमानाः रुषिश्चिलचिन्मा मानगता न का का धवा कनवः
दयत् ॥ ६१ ॥ रुषिश्चिलदा दावयिहा विआ कर्नेः संखा कायम्भालः चलयाल हिं यात्रः चलयात्र च सः
ब्राह्मणसमनकलसाः ब्राह्मणमदधामुर्न ब्राह्मणं माना ॥ रुषिश्चिलडवाय ॥ यत्न विधस्तनकत्वाः सर्वविः

पुण्ड्रगता अर्द्धचपितुपितुचकथमविप्रयुक्त ॥ ६२ ॥ रुषिश्चिलसंयातववथः थलिब्राह्मणसम
संखाताः अर्द्धः यत्नान्यथ ॥ ॥ मार्तण्डक्रियतकर्मः वथयत्न विधीयते विनयत्न आलातलम्
ऊऊमाणाः रुषिश्चिल ॥ ६० ॥ थवा यत्न आति न मन स्वाहा क क्रावः थवा यत्न थवा यत्न थवा यत्न थवा यत्न
॥ चानुलआति मा कर्न सलायं सलहा मितं ॥ संसालववहा वन न उह्य हाह वं रुथ ॥ ६१ ॥ यापि ॥

॥ यापि क्षात्राग ना दालः पूर्ण हत्या कला निच। दाद गवर्ष संप्र फः सर्व निस्सूलं हवर् ॥ २२ ॥ यथा पाला अक्षः
हयाय ययः लोक सग थलाय कः संताल समहिं ड क्का अग थल हया मः। यापि क दाल स थान वव पूर्ण हः
त्यया क क्का अग थल हयायः यापि थ दाल स थान ववः पूर्ण ह त्या या क क्काः कि मने दाः द लाः ऊरू या दानः
समस्तः कुन निस्सूल त्या नाथ कं ॥ ॥ जू ति थ उ दा य ॥ जू हर्ष वन यापि क्षाः अन ग या व कर्म मा। ह वं क द्रा प

२७

लित्य णिः सा यापि क्षान ला वि यः ॥ २३ ॥ या मुल न थलाः ऊ यापि थ मम्ः जून कं गं क्का या दानः हा म म या कः ॥ ॥
उ म या कः थ क्का ला जा यापि थ ना य ॥ ॥ प्र का वं स द शं वा कंः यथा वा क्कं नि व द य न् सत्यं स त्वं म या उ कंः मः
म दा रान न दि य तः ॥ ॥ व र ल सा या व ऊ न सा क्का याः ग थ नि त स थानाः अ थ कू ना प या दाः नि ष्य य र थो द थ क्का
याः ऊ दा द व न म द् ॥ ॥ आ सा दी का ति की र्व वः मा य र्व ण व क रु थाः स्नान दान न क ल व थः सा या क्ष न ला

पिय ॥ २६ ॥ अथ पूर्युक्तं स्रक्तुः उग्रमरुनकठलायः का कर्ति कया पूर्युक्तं स्रक्तुः कर्तिकानकठलायः
मायया पूर्युक्तं स्रक्तुः मयनकठलायः थतयवकालसः स्नानदानमयाकङ्कः लाभायापिथः ॥ २७ ॥
इति किल उवाच ॥ ॥ स्वं ययवमयादेव चित्तं तच्च पुनश्च ममयद्गुथः कथम् सुरुलं च दर्शनं ॥ २८ ॥
मया यमातिशयैः लब्धव्यं अतिथयत् ॥ २९ ॥ इति श्रुत्वा देवताः ऊनकया निस्रक्तं यत्किञ्चिद्वि

लभ्यते दातुं नः ऊनकं वार्थमाताः सुरुलयादावदर्शनवियमालः ऊनकपुत्रासंचलयाल अतिथरु
मावदर्शनवियमाल ॥ ॥ अथ सुरुलः ऊनकः पश्यमत्वं च दर्शनं ॥ ॥ २६ ॥ थ नि ऊनकयातः
रुलताय पुनः चूलयाल ऊनकाकाथ ऊनमस्याः ऊनकाकावकन माल ॥ ॥ अन्यं देवतायाः
पश्य पश्य दर्शनं तथा यादुलन्थान आगता साय रुमन ॥ २७ ॥ इति देवतायाः वि ऊनलाकाः ॥

पञ्चयन दयमर्दननथनिऊनलावः चंद्रालक्ष्य कयावः ऊँ च्यावलसविआता ॥ किं विखनालायनाः
 यत्र क्क विष्णु मर्दनल गभावाभुलतुधनः पिता मण्डलमागता ॥ १०० ॥ चूलयालरुः ०० पुलाः नालाः
 यननाः वृक्षनाः महादवलाः यथीदूयादाव विआताः अयितालाः सत्यकाववाढ कानः सत्यनज्ज
 द्वापयकमालधकः रुविठिलमाला नाऊनः हाथका ऊलयाव विआता ॥ ॥ ॥ ॥

२५

वज्रनरु विठिलया सत्यसमर्तः सायावहर्मयाकावडाला ॥ ॥ यर्माडवाय ॥ सत्यसत्यपुनः ॥ सत्य सर्व
 अकृ विसालद ॥ अरुल्वं व पिता यत्रः सत्यमवः रुविठिल ॥ १०१ ॥ अयकृ विठिलः चव ऊव वा कायखव
 समर्त अकृ सत्यववाढः रुनि सायरनः रु ऊकाय रुनवद रु दव व ॥ ॥ लयाकीर्ति मयं अलाः आगः
 नरुणरुतव ॥ यस्याथ रु अयन्त्र व अरुंदव रु विठिल ॥ १०२ ॥ रुनकिर्ति यतायः सादकावः रुनदाः

लसवयागमकायासज्जर्थसकसुयाताअकायादवकुअकायादवयकः^तवकीनआदसदनाः॥कुविठिलउ
वाव॥अमसरुलपमःअमसरुलनयअमसरुललाअपितामगुहमागता॥ १०३ ॥
ऊवद्वयाथनिसरुलःऊवद्वरुचूसविआकायक॥॥ममऊमःहवधन्ययंदवादर्शनःहवतुःसर्वयाः
पविनिर्मकःअहिमांदवतागलु॥ १०४ ॥ऊवद्वयाधन्यवदविथनिःसमस्तयापननोत्तलाःऊवद्वः

दवगलुःकुलपालःसंकलकायाव॥॥धर्मउवाच॥वलधनंवलंहिताःतस्ययस्याप्रवर्तताअलाहकुतला
हंचगतानिमुकलकलं॥ १०५ ॥धनतवपादःमवकुतकतवपादःगमकायांगगुल्लमतिःलाहमइका
यात्राहदयःअकायाभाकमदयालकनसस॥॥धर्मउवाच॥वलदवावलंहिताःयस्यतस्याप्रवर्तताअलाहकु
तलाहंचगतानिमुकिलकनं॥ १०६ ॥मवयाधनःमवयाकिवःअन्यायलाहःमवस्ययःधुतककनानतिव

ह

वृत्तः धनुः समस्तः पलत्रयमास पकं ॥ ॥ धनुः महा देव न नात द काना ॥ ॥ आसनः सून ज दि न ॥
अभि समस्त कानाः वृत्तः मायनः ला आऊन म्य ऊय कानाः ॥ ॥ थायि ठरु विठिले या कः पक्कन साल व
ना पक व ॥ ॥ वस म्य यन उ व ॥ ॥ पम वृह न्य न आ विः पक्क वृह न्य न गृह न्य न स प्रः य ना पक्क स्त ता ऊय
मा ॥ ॥ ॥ पक्कन स प्र मा य वः पक्कन ला गं मा य वः पक्कन गृह हि नि वः ग ना पक्क द ता जून ऊय रु लाः

संस्कृत
ARCHIVES

1.540

0317418103

